

מיומנויות השיח היחס הייעוצי המסייע

Becoming a Counselor:

Skills of inter-personally communication

המרצה : דר' סמדר בן אשר

היקף: 4 ש"ש שנה: תשע"ה

מטרת הקורס

מטרת הקורס לאפשר למשתתפים בו להכיר את החומר התיאורטי העוסק באינטראקציות המתהוות בראיון הטיפולי. במוקד הקורס יעמוד ניהול המפגש הייעוצי טיפולי בהתאם לגישה ההומאנית וגישות טיפוליות שונות. הלומדים בקורס יפעלו לרכישת מיומנויות בסיסיות של ראיון ייעוצי תוך מודעות לתהליכים אישיים ובין אישיים. נושאי הקורס יכללו הכרה וזיהוי מטרות מקדימות למפגש הטיפולי, הבנת מערך ההטיות, תהליך הכרות וקשר, מודלים של תקשורת חוסמת ופותרת, סוגי שאלות, מיקוד והבנת הכאב המתמשך של הנועץ ובניה משותפת של דרכי סיוע. כמו כן ייבחנו זיהוי והבהרת תכני השיח (הגלויים והסמויים), משמעות שפת הגוף, "הקוד האישי", הצבת מטרות יעד והגמשתן בתוך השיח, משוב, רפריימינג, ותהליכי פרידה והערכה.

מהלך הקורס

הקורס יכלול שיעורים בכיתה והתנסות סדנאית בראיונות עם נועצים. מאחר והלמידה המשמעותית ביותר נעשית דרך התנסות הלכה למעשה בפועל, יתבצע חלק מהקורס בתוך מעבדה התנסותית בעזרת חלון חד כיווני וציוד וידיאו מתעד. בקורס יינתן דגש רב לפיתוח וצמיחה אישית תוך מודעות לחלקים האישיים של הלומדים שאותם הם מביאים למפגש

חובות הלומדים

1. נוכחות קבועה.
2. השתתפות פעילה בסדנאות הגשת תרגילים ועבודות.
3. קריאה שוטפת במהלך הקורס והשתתפות בדיונים בכיתה.

דרכי הערכה

1. ניתוח שלושה ראיונות ייעוציים (מתוך ארבעה) שצולמו ותועדו במהלך השיעורים בקורס במעבדה ההתנסותית. ניתוח הראיון יכלול הבנת תהליכים, תכנים ומיומנויות. הלומדים ידרשו לעגן את ההתנסות בידע תיאורטי. העבודות יכתבו במשותף על ידי זוגות אך החלק האחרון בהם יכלול היבטים רפלקטיביים אישיים והוא יוערך בנפרד לכל לומד. (90% מהציון). עבודה בזוגות
2. ניתוח זיכרונות מוקדמים (זוג בהצלבה) (5% מהציון) עבודה אישית
3. ניתוח רפלקטיבי של קריאה בספרות או צפייה בסרט דרך פרספקטיבה אישית (5% מהציון). עבודה אישית.

להלן תוכנית הקורס והמטלות:

תאריך	נושא השיעור	קריאה מקדימה	מטלה
סמסטר א' ו- ב' יום ד' 08:30 - 10.00			
29.10.14	שיעור פתיחה, הקשבה פעילה "כרטיס ביקור" הטיות לפני מפגש	(הדר) מבנה הסט 21- 39, 105-87 (הקשבה)	
5.11.14	החוזה הטיפולי חלונות גוהרי,	7 (פרק 2) ; הדר אמפטיה (126-127) תדפיס: אמפטיה המושג והתפתחותו	הגשת מטלת צפייה בסרט פאטש אדמס, כתיבת משוב רפלקטיבי
12.11.14	אמפטיה, סגנונות הגנה גיב		
19.11.14	השאלה ככלי במפגש הבין אישי	קלנר 2009 עמ' 88-111	
26.11.14	אנמנזה		
3.12.14	מעבדה 1		
10.12.14	דיון וניתוח המפגש הטיפולי		
17.12.14	גרף חיים		
24.12.14	זיכרונות מוקדמים ככלי לאבחון תפיסת אובייקט וסגנון חים	המנחם, א' (1998). זיכרונות מוקדמים	תרגיל זיכרונות (מוקדמים (זוגות)
31.12.14	אבחון מוקד הכאב הכרוני		
7.1.15	הבניה משותפת: לספר את הסיפור מחדש		
14.1.15	ותכנון עבודה טיפולית	. R. W., Halstead Pehrsson D.E., Mullen. J.A (2011)	
21.1.15	המטפורה ככלי טיפולי		
28.1.15	העברה והעברה נגדית בתהליך הקשר		

חופשת סימסטר			
		התערבות ממוקדת קצרת מועד	18.3.15
		מעבדה 3	25.3.15
		פסח	1.4.15
		פסח	8.4.15
		[אין לימודים]	15.4.15
			22.4.15 יום הזיכרון
	. R. W., Halstead Pehrsson D.E., Mullen. J.A (2011)	רפריימינג, טכניקות לבניית "סיפור אחר"	29.4.15
	קפלן ויצטום,	TA	6.5.14
		TA	13.5.15
		הפרעות אישיות, משברי חיים	20.5.15
		טרואמות, אבל ושכול	27.5.15
		במפגש הבין אישי	3.6.15
		מעבדה 4	10.6.15
		ניתוח ראיון מעבדה	17.6.15
		פרידה וסיום במפגש הטיפול	24.6.15

ביבליוגרפיה

חובה

1. בנימין, א' (1990). **הריאיון המסייע**. תל אביב: ספרית פועלים
2. בנבנישתי, ר' (1984). **האזנה ודיבוב בראיון**. ירושלים: אקדמון
3. בר-אל, צ' (2003). **ייעוץ פרטני קצר מועד ממוקד פתרון**. בתוך ר' לזובסקי וצ' בר-אל (עורכות), **מסע של תקווה**. אבן יהודה: רכס.
4. גודר, א' (2007). **אמפתיה, איכפתיות והאתיקה הפסיכואנליטית**. **שיחות**, כא (3), יוני, 304-309.
5. גרין, ד' (2002). **כללי היסוד של הפסיכותרפיה בחיי יומיום נפש, רבעון לפסיכולוגיה וטיפול**, 11, 51-77.

6. הדר, א' (2001). **השיח הטיפולי**, הסדרה הפסיכולוגית. תל אביב: דביר.
7. המנחם, א' (1998). זיכרונות מוקדמים. בתוך: ר' לזובסקי ושי' פלדמן (עורכות), **מרחב ונחלה בייעוץ חינוכי** (229-260). בית ברל.
8. המנחם, א' (2009). זיכרונות ילדות מוקדמים, בין זיכרון אישי לנרטיב חברתי. מקבץ, כתב עת לטיפול קבוצתי, 14 (1) 67-88.
9. טייכמן, י' ובר-אל, צ' (2004). הייעוץ הפרטני במסגרת בית הספר. בתוך ר' ארהרד וא' קלינגמן (עורכים), **ייעוץ בבית ספר בחברה משתנה**. תל-אביב: רמות
10. כהן, י. (1973). **יסודות הראיון הטיפולי**. תל אביב: צ'ריקוב.
11. כץ, ר"ל (תשל"ו). האמפתיה – מהותה ושימושיה. בתוך ר' הרושבסקי (עורכת), **הייעוץ בחינוך-עקרונות וגישות**. ירושלים: בית-הספר לחינוך, האוניברסיטה העברית
12. עומר, ח. (1997). הסיפור האמפטי. **שיחות**, 1(1), 13-20.
13. קלנר, נ' (2001). השאלה ככלי התערבות טיפולי. **שיחות**, טו (2), 94-103.
14. קלנר, נ' (2000). החוזה הטיפולי בפסיכולוגיה פסיכואנליטית. **שיחות**, יד (2), 93-106.
15. קניאל, ש. (2003). פעולות התודעה: היסודות לחינוך לחשיבה. תל אביב: רמות, 179-197
16. רבינוביץ, מ' קסן, ל' (1995). כדור דינאמי במישחק של מראות: המטאפורה בטיפול. **שיחות**, י (1), 20-27.

17. Corey, G. (1991). *Theory and practice of counseling and psychotherapy* (4th edition), Pacific Grove, CA.: Brooks/Cole.

18. Corey, G. (1991). *Theory and practice of counseling and psychotherapy* (4th edition), Pacific Grove, CA.: Brooks/Cole.

19. Cormier S. & Cormier B. (1998). *Interviewing strategies for helpers*. Pacific Grove; CA: Brooks/ Cole.

20. Eggert, M. (1996). *Perfect Counselind*, London: random House

21. Gibb, J. R., Defensive Communication. *The Journal of Communication*, 1961, 11 (3), 141-148

22. Hill, C. & O'Brien, K. (1999). *Helping Skills*. Washington, DC: APA

23. Halstead. R. W., Pehrsson D.E., Mullen. J.A (2011) *Counseling Children: A Core Issues Approach*. ACA Conference & Exposition, Alexandria

24. Morgan, A. (2000) What is narrative theory? Dulwich Centre Publicatins ' Adelaide, South Australia Chapter 15-10,

25. . Keats, D. (1993). *Skilled interviewing*. Hawthorne: Acer

26. Laungani, P. (2002). The counseling interview: First impressions. *Counseling Psychology Quarterly*, 15 (1), 107-113
27. **Sniderman** ,PR, Bulmash, J., Nelson, DL, Quick, JC (2010) *Managing Organizational Behaviour in Canada*. (2nd edition). Nelson Education 73- 77, 160-166.
28. Sullivan, H. S. (1970). *The Psychiatric Interview*. W.W. Norton & Company New
29. **Weissman**, M., Markowitz, J., & Klerman, G. L. (2007). *Clinician's quick guide to interpersonal psychotherapy*. New York: Oxford University Press

רשות

1. Fine, S. F. & Glasser, P. H. (1996). *The First Helping Interview*. Cal: Sage Publication
2. Lewis, T.F., & Osborn, C.J. (2004). Solution focused counseling and motivational interviewing: A consideration of confluence. *Journal of Counseling and Development*, 82 (1), 38-48
3. Halstead. R. W., Pehrsson D.E., Mullen. J.A (2011) *Counseling Children: A Core Issues Approach*. ACA Conference & Exposition, Alexandria

**Ben Gurion University of the Negev
The faculty of Social Science**

Syllabus

Education Department **2014-2015**

Course Name: Interpersonal Communication Skills

Lecturer: Dr. Smadar Ben-Asher

Course Objectives:

The aim of the course is to familiarize students with theoretical material regarding the interactions that develop in a therapy interview. The course focuses on conducting a counseling session according to the humanistic approach and various therapy approaches (e.g., principles of the dynamic approach, the structured approach and focused short-term therapy). Students will acquire basic counseling interview skills from an awareness of personal and interpersonal processes. Course subjects include recognizing and identifying preliminary therapy objectives, understanding bias, the introduction and connection process, communication blocking and communication facilitating models, types of questions, focusing and understanding the client's "ongoing pain" and joint formulation of support methods. The course also includes identifying and clarifying discourse content (both explicit and implicit), the significance of body language, the "Personal Code", setting objectives and adjusting them within the discourse, feedback, reframing, and closure and evaluation processes.

4.

5. Special emphasis will be placed on personal development and growth from an awareness of the personal parts students bring into the counseling/therapy session.